

KVĒLS 1. MAIJA SVEICIENS AGROFIRMAS KOLEKTĪVAM!

VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVENOJIEŠI!

JAUNĀS CĒĻS

AGROFIRMAS «KRASNII OKTJABRJ» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS,
KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORGĀNS

SESTDIEN, 30. APRILIS
1988. g.
Nr. 18 (53)

Cena 2 kap.

IZAUDZĒT LABU RAŽU

Pavasaris — dabus atjaunotnes laiks, bei zemkopjiem tas ir sarežģīts un atbildīgs darba periods, kad jāveido ražas. Kādas tās, sagaidāmas šogad? Viss atkarīgs no vairākiem faktoriem, un pirmām kārtām — cik kvalitātīvi izpildīts agrotehniskā noteikumu komplekss sējā un augu kopšānā. Tas tad arī uzskaņās par intensīvo tehnoloģiju būtību.

Galvenais pavasara sējas uzdevums ir iegūt spēcīgu vienlaidus zelmeni, tādēļ sēklas vienmērīgi jāievada augsnē un vienādā dzīlumā, kāds nepieciešams attiecīgajai šķirnei. Ja mēs neievērojam šos noteikumus, tad sēklas sadīgst nevienmērīgi, līdz ar to nevienmērīgi attīstās un arī nogatavojas vēlu paši augi. Ja sēklas tikušas iestrādātas dzīlī, tad tās uzs vēlāk.

Augsti gatavo tā, lai sēklas atrastos uz cieta pamata, kur vairāk mitruma nonāk no zemes dzīlākajiem slāniem, lai tiktu nosegtas ar irrezīnas zemes slānīti, lai sēklām varētu viegli piekļūt gaiss un asni vieglāk izspāruktos līdz dienas gaismai. Tātad, augstes apstrādes tehnoloģijai un arī sējai jāatbilst šīm prastībām.

Katrais kultūras ražība, ko mēs rēķinām no hektāra, atkarīga arī no katrā auga individuālās produktivitātes. Augstākās produktivitātēs, tas ir ražības sasniegšana sēkās ar to, ka visi nepieciešamie labvēlgie apstākļi jārada jau ar sēju. Tas ir, optimāli jāizvieto augi pa visu platību uz lauku. Ja tie būs izvietoti pārāk blīvi, tuvu, nomāks viens otrs, tad cerēto ražu izaudzēt nevarēs. Tad, ja augiem nodrošināti optimāli barošanas laukumi, tad vienlaicīgi ir panākts, ka tie ir labāk un vienmērīgi apgaismojti, tātad šādos apstākļos tiek nodrošināti optimāli fototēzes apstākļi. Bez tam augi labāk pasargāti no saveldēšanās. Ir vēl arī cīta priekšrocība — šādos apstākļos kultūraugiem rodas lielkās konkurēšanas iespējas ar nezālēm, tie spejīgi nomākt daudzus veidus.

Laika faktoram, kā zināms, lauk-saimniecībā, bet jo sevišķi pāvasa sējas dienās, ir izšķirošā loma, tas ļoti stipri iespaido ražas. Ir jāsēj straujos tempos, taču tas nekādi nav savienojams ar kvalitātes pazemināšanos — tai jābūt teicamai. Šie divi

faktori ir savstarpēji cieši saistīti un savstarpēji atkarīgi.

Sējas darbu augstas kvalitātes nodrošināšanu ieteicams regulēt ar attiecīgu samaksu par darbu. Materiālās ieinteresētības svīrām jādarbojas visās plāksnēs, kam ir kāds sakars ar augstes gatavošanu un pašu sēju. Darba samaksu jānosaka atkarībā no tā, cik labi bijis apsēts, ko var redzēt, kad lauki sadīguši — cik biezi un vienādīgi ir sējumi, cik lielu ražu tie sāk.

Jāatceras, ka meteoroloģiskie apstākļi, kas pagājušajā gadā bija grūti, sarežģīti, tomēr izrādījās labvēlīgi, lai kultūraugim izveidotos spēcīgi celi. Tādās garantijas šogad nav, tādēļ jo sevišķa vērība ir jāveltā sējas kvalitātei, kam jābūt sevišķi augstā līmenī.

Bez šaubām, arī šogad ir objektīvi apstākļi, lai ražas nebūtu no sliktajām. Ziemāju kultūru lauki pārziemojuši labi, svarīgi bija savlaicīgi veikt citus darbus, kas paredzēti to vegetācijas turpmāko posmos sašanā ar audzēšanas intensīvās tehnoloģijas prasībām. Sējas cēlēna darbi mūsu saimniecībā tiek labi nodrošināti ar mehanizācijas un materiālajiem resursiem — sēklām, mēslojumā, augu eizīmējumiem.

Lai tiekētās, ka meteoroģiskie apstākļi, kas pagājušajā gadā bija grūti, sarežģīti, tomēr izrādījās labvēlīgi, lai kultūraugim izveidotos spēcīgi celi. Tādās garantijas šogad nav, tādēļ jo sevišķa vērība ir jāveltā sējas kvalitātei, kam jābūt sevišķi augstā līmenī.

Ar prieku gribu atzīmēt, ka agrofirmā izveidojies saliedēts un darba spējīgs kolektīvs, kurā daudz prasmīgu sava darba meistarū — Zootiks Balalajevs, Platons Leonovs, Levs Logins, Jāzeps Ūzulnieks, Roberts Skutelis, Jānis Pastars un daudzi citi. Viņu kolektīvu pastāvīgi papildina jauni spējīgi kadri, kuriem jārada tādi darba un sadzīves apstākļi, lai viņi varētu veikt savu radošo iniciatīvu atbilstoši tem, kā no mums prasa revolucionārās parkārtosās laikmēs. Te īpaša loma un atbildei gulstas uz videjā posma vadītājiem, ražošanas iecirkņu priekšniekiem, viņu palīgiem, agronomisko un ekonomisko dienestu.

Konstantīns DAVIDENKO,
republikas noplēniem bagātās agro-noms

MEHANIZATORU SOCIAĀLISTISKĀS SACENSĪBAS NOTEIKUMI

Rezultātus apkopo pēc sezonas noslēgšanas, nemot vērā:

- maiņu normu izstrādi ar vienu traktoru,
- darbu kvalitāti,
- traktora un piekabes inventāra tehnisko stāvokli,
- mehanizatora darba disciplīnu.

Vietas nosaka atsevišķi katrā traktoru grupā.

AUGSTES SAGAFAVOSĀNĀ

- trīs labākās vietas riteņtraktoru grupā,
- trīs — kāpurķēžu grupā.

MATERIALĒMĀSLU IESTRĀDĒ

- trīs labākās vietas riteņtraktoru grupā.

PAVASARA SĒJĀ

(graudaugi, kartupeļi, saknīaugi, kukurūza, lini)

- trīs pirmās vietas riteņtraktoru un
- trīs vietas kāpurķēžu traktoru grupā.

Bez tam premijas tiek izmaksātas visiem mehanizatoriem, kuri piedalās augstes gatavošanā un graudaugu kultūru sējā, ja viņi nedēļas laikā izpildījuši ne mazāk par 8 maiņu normām (augstes gatavošanā sējai) un ne mazāk par 7 maiņu normām — ja strādājuši sējā, rēķinot vienu rubli par izpildīto maiņu normu.

Galgīgi rezultāti tiek noteikti pēc sezonas darbu noslēguma.

Pirmais triju vietu ieguvēji par darbu sezonā saņem agrofirmas «Krasnii Oktjabrj» valdes, partijas, arodbiedrības un komjaunatnes komiteju piemīnas vimpeli un premijas:

pirmā vieta — 60 rubli,

otrā — 55 rubli,

trešā — 35 rubli.

Par izstrādes normu pārsniegšanu, savlaicīgi veiktu augstes kultivēšanu un visu kultūru sēju, mehanizatoriem noteikta papildmaksa 50 procentu apmērā klāt pie pamatsamaksas.

Sacensības rezultāti tiek plāti atspoguļoti uzskatīmajā aģitācijā.

* * *

Pavasara sējas laikam kolhozagrofirmas arodkomiteja uzņēmusies pāldus rūpes. Saskaņojot ar kolhoza vadību, partijas un citām sabiedrīskajām organizācijām, izstrādāti sociālistiskās sacensības noteikumi, saskaņā ar kuriem paredzēts aktivizēt traktoristisku individuālo rosmi. Darba rezultātus apkoposim pēc tam, kad visi graudaugi un rušināmaugi būs iesēti un sadīguši, uzskatāmi parādot darba kvalitāti. Pēc tradīcijas, uzsklausot arī saimniecības speciālistu un ražošanās iecirkņu priekšnieku domas, rezultātu apkoposanu un uzvarētāju noteikšanu izdara arodkomiteja kopā ar partijas komiteju. Šopavasar darbam ar skaitļiem mūs piekomandēta ekonomiste normētāja Velta Zīmeli, tātad visu varēsim uzskaitīt un apreķināt precīzi. Grībam tikai atgādināt mehanizatoriem un ražošanas iecirkņu priekšniekiem: lai mēs varētu operātīvi noteikt sacensības rezultātus, nepieciešams, lai laikā jānodod grāmatvedībā ceļazīmes.

To, ka sējas cēliens tiek aizvadīts organizēti, mūs parādīja pirmās dienas. Darbs arī tagad ir efekti, strādājošo grupām uz lauka piegādā siltas pusdienas.

Tatjana GROMOVA,
agrofirmas arodkomitejas priekšsēdētāja

SĒJAS TEMPI ATJAUNOJAS

Augstu izslaukumu meistaru tikšanās

21. aprīlā priekšpusdienā Preiļu kultūras namā notika līdz šim nepieciešīvot, taču ilgi gaidīts notikums — mehanizētās slaukšanas meistaru augstu izslaukumu klubu dibināšanas sākums. Vieglās mašīnas un autobusi bija sabraukuši gandrīz no visām rajona saimniecībām, atskaitot «Dubnu» un «Aglonu», kur pagaidām vēl nav neviens lopkopējs, kas izslauktu virs 4000 kilogramiem, piena vidēji no govā. Bef rajona kopumā šādu slaučēju ir jau krietni pāri simtam.

Visielākā delegācija bija ieradusies no mūsu kolhozagrofirmas «Krasnii Oktjabrj» — 32 lopkopējs, no tām desmit Latvijas brūno, pārējās melnrābju govju mehanizētās slaukšanas meistares. Raibaļu slaucejām uzņemšanas noteikumi, dabiski, ir citi — jāiegūst ne mazāk kā 5500 kilogramu piena no katras govs. Šie viņi augstie vidējie rādītāji ir tie, kas piena izslaukumu zinātā Preiļu rajonam republikas mērogā lauj spēkoties ar daudziem ekonomiski spēcīgiem rajoniem un uzvarēt tos.

Kultūras nama zālē, kamēr tā pakāpeniski pildījās laudīm, sirsniņai

spēlēja Jersikas ciema lauku kapella. Rīta agrumā liela daļa no šeit saibraukšajām mehanizētās slaukšanas meistarēm uzvilkā darba virsvalkus un, kā vienmēr, naski un rūpīgi baroja govis, darbojās ar slaukšanas aparātiem, gādādamas, lai pilnā piena cisternas varētu izbraukt savā pierastajā maršrutā parastajā laikā. Bet pēc dažām stundām šeit, kultūras namā, svētdienīgi uzposušās, viņas atšķirās no pārējiem uzaicinātājiem viesiem — tiek ar savu īpašu svinību nozīmīti — ziedīju.

Rajona agrorūpniecības apvienības priekšsēdētāja vietnieks Alberts Eglītis, atklādams saņāksmī, teica, ka augstu izslaukumu meistarū klubā jau tagad var uzņemt vienu piektādalu no visām rajona slaučējām. (Salīdzinājumam piemīnēsim, ka no mūsu saimniecībās — tieši otrādi — klubā vēl nevar uzņemt tikai mazāk par vienu piektādalu slaučēju. Un, kas iespējams vienam, nav neiespējams arī citiem.)

Ar klubā nolikumu iepazīstināja rajona agrorūpniecības apvienības galvenā zootehnīke Helēna Veikšāne. Nobeigums 3. lop.

Veidojas interesanti kontakti

Sāk veidoties lietiskie kontakti starp kolhozagrofirmu «Krasnij Oktjabrj» un Čehoslovākijas agrokombinātu «Slušovice» — sociālistisku lauksaimnieciski rūpnieciska tipa kooperatīvu. Ľoti interesanta un pamācoša, ja salīdzinām ar kooperatīvo kustību mūsu valstī, ir šī veidojuma vēsture, par kuru nedaudz pastāsti.

Formējuma aizsākumi meklējami 1952. gadā. Tas bija laiks, kad Čehoslovākijā izvērtās lauksaimnieciskās ražošanas kolektivizācija. Pēc četriem gadiem — 1956. gadā — šīm kooperatīvam piederēja 119 hektāri arāzemes, tājā bija apvienojušies vairāk par 1700 zemniekiem. Šī saimniecība specializējās rudzu, miežu, kartupeļu, lopbarības kultūru audzēšanā, citiem vārdiem, bija īsti lauksaimnieciskas dabas uzņēmums.

Pirmie soli nebija no cerīgajiem, par to laiku dailrunīgu valodu runā ražošanas rādītāji. Graudagu ražas no hektāra bija zemākas par 16 centneriem, piena bija izdevies

saražot 3,6 miljonus litru, bet gaļas realizācijas apjoms tikai nedaudz sniedzās pāri 500 tonnām.

Tācu personīgo saimniecību apvienošanas kooperatīvā forma izrādījās perspektīva. Tiesa, stāvokļa uzlabošanā joti lielā mērā sekmeja tās pozitīvās pārmaiņas, kas šajā laikā iezīmējās visā republikas tautas saimniecībā. Bet nav nolidzams arī fakts, ka gadu no gada lauksaimniecības produkcijas ražošanas līmenis agrokombinātā «Slušovice» auga augumā un attīstījās. Piemēram, graudagu ražiba palielinājās līdz 22,4 centneriem 1961. gadā, bet pagājušajā, 1987. gadā, no katra sejumu hektāra te ievāca apmēram 67 centnerus. Šajos gados piena izslaukumi nogovs attiecīgi no 1680 kilogramiem palielinājās līdz 6000 kilogramiem.

Agrokombināta sasniegumi kviešu un kukurūzas audzēšanā, piena ieguvē to ar pilnām tiesībām ierindā pasaulē labāko šo veidu lauksaimniecības produkcijas ražotāju vi-

dū. Lai arī joprojām lauksaimniecības ražošanas īpašvars kopīgajā apjomā nepārsniedz 60 procentus. Preču vērtības ieteksmē ir šāda aina: 1986. gadā kopprodukācijas apjoms sastādīja 3020692000 čehoslovāku kronas, bet lauksaimniecības produkcijas kopvērtība bija 180187000 kronas. Tātad, atlikusi vai lielākā daļa veidota rūpniecības ražošanas celā, no dienestu un cīta veida darbības ienākumiem. Vēl piebildīšu, ka viens mūsu rublis līdzvērtīgs 10,4 čehoslovāku kronām.

Interesants bijis arī agrokombinātā «Slušovice» nozaru struktūras veidošanās ceļš. Par vienu no vadošajām ar pilnām tiesībām var nosaukt lauksaimniecības mašīnu un iekārtas ražošanu, kurās kopprodukācijas apjoms sastāda apmēram vienu miljardu čehoslovāku kronu gadā, kas ir 30 procenti no rūpniecības ražošanas kopapjomā. Šajā agrokombinātā top mašīnas augsnē sagatavošanai, lielgabariņu agregāti, siena un salmu

novākšanai, speciāli metāliski konteineri un c.

Bez tam augstā līmenī organizēta lopbarības komponentu ražošana, kuri uzlabo dzīvnieku augšanu, mazgabariņu ķīmiskā produkcijas izlaide, kas paredzēta augsnē mēlošanai un augu aizsardzībai. Agrokombināta uzņēmumi tīrgū piegādā 35 veidu ķīmisko un biokīmisko produkciju par vienu miljardu čehoslovāku kronu. Dažus progresīvus herbicīdu, insekticīdu un augu aizsardzības materiālus ražo kopā ar vairākām aizrobežu firmām savā iekšējā tīrgū vajadzībām un eksportam.

Slušovices agrokombinātā joti veiksmīgi un efektīvi organizēta lauksaimniecīko izejvielu pārstrāde pārtikas produktos, īpaši piena un gaļas. Lielu intereseti izraisa zinātniski tehniskais darbs piena lopu ganāmpulkā produktivitātes celšanā, ieskaņot mūsdienīgas metodes embriju agrīnās attīstības stadijā iegūšanu. Šajā jomā agrokombinātās sadarbojas ar Austrijas, VFR, Kanādas un ASV firmām.

SEPP 42. sesijas lēmums par zinātniski tehnisko sadarbību un ražošanas kooperēšanu, līgums, ko PSRS valdība noslēdza ar Čehoslovākijas

valdību 1986. gada 4. novembrī, ir droši pamati, uz kuriem tiek veidota sadarbība starp kolhozagrofirmu «Krasnij Oktjabrj» un agrokombinātu «Slušovice». Mūsu aizrobežu partnerus sevišķi interesē sadarbība lopkopības produkcijas ražošanas tālakas intensifikācijas un kompleksas mehanizācijas jautājumos, iespēja izveidot savstarpējus lauksaimniecības produktu pārstrādes uzņēmumus, tāpat arī kopīgu kombinētās lopbarības, koncentrātu, fermentu, olbaltumvielu un minerālvilnu piedevu uzņēmumu ceļniecību, kopīgu sistēmu izstrāde kartupeļu audzēšanā un pārstrādē, tāpat arī piena pārstrādē, kas balstītos uz augstražīgu piena lopu ganāmpulkā, ko savukārt ieceļēts izkopt, izmantojot embriju transplantāciju.

Noslēgumā piebildīšu, ka tādu kopīgu saskares punktu, kas tiks radīti starp agrofirmu «Krasnij Oktjabrj» un agrokombinātu «Slušovice» iespējams izveidot daudz. Tagad galvenais ir izstrādāt šīs sadarbības preču programmu.

Valērijs PETROVS,
agrofirma «Krasnij Oktjabrj» ZTI
centra vadītājs

MŪSU AKTĪVIE PALĪGI

5. MAIJS —
PRESES DIENA

Apirīt pirmais gads, kopš Preiļu pilsētas un Riebiņu, kā arī vairāku citu ciemu pastniekiem sestdienās jānes smagākas somas, kopš rajona centra un Līvānu pilsētas «Preses apvienības» kioskos parādās laikraksts krievu un latviešu valodās, kurām tradicionālajā vietā zem virsraksta lasām: «Agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» partijas, arodbiedrības un komjāunattunes komiteju un administrācijas orgāns». Šis ir 53. numurs.

Viens gads — tas nav daudz. Tas ir sevis pārbaudīšanas, sevis atklāšanas, savas auditorijas iepazīšanas laiks. Mūsu laikraksts «Jaunais Cēlš» ir pirmsākums, ko sāka izdot jaunie lauksaimniecības un rūpniecības veidojumi — agrofirmas, pirmā lauksaimniecība tipa lielītāzās avīze, kas sāka iznākt republikā — tagad tai pievienojušies jau arī citi izdevumi. Mūsu zonā Daugavpils tipogrāfijā, kur saliek un iespiež šo laikrakstu, «satikāmies», ar diviem lielītāzās izdevumiem, kuri sākuši iznākt agrāk — vispārējās celtniečības tresta laikrakstu «Celtnieks» un ķīmiskās šķiedras kombinātu «Par Komunistisku Darbu», montāžas un iespiešanas cechos «nostajamies līdzās» arī visiem mūsu zonas rajonu laikrakstiem.

Vēl var piebilst, ka no visiem tagadējiem lielītāzās izdevumiem (ar 1. Maiju sāk iznākt arī Daugavpils nodalas dzelzceļnieku avīze «Lokomotīvs» — apsievīgam!), mūsu «Jaunais Cēlš» ir vienīgais, kurš iznāk reizi nedēļā. Tam ir savas priekšrocības: operatīvāk varam sniegt informāciju lasītājiem, atsaukties uz vienu vēstulēm un ierosinājumiem. Atsaukmes, ko saņemam no Rēzeknes, Jēkabpils, Daugavpils un citu kaimiņu rajoniem, liecina, ka laikraksts pazīstams tālu aiz agrofirmas robežām. Tas, protams, nonāk bibliotēkās Maskavā un Rīgā, arhīvos, arī ārpāt mūsu zemes robežām — vistālākās mūsu oficiālās adresās ir Čehoslovākijas Gotvaldovā, kur atrodas Slušovices agrokombināta administratīvais centrs.

Gadu ilgajā savā gaitā laikraksts

atradis ne tikai vairāk par diviem tūkstošiem domubiedru, kuri to pasūta mājās vai iegādājas «Preses apvienības» kioskos, bet arī daudz atbalstītāji — tie ir mūsu autori. Par to, ka pie «Jaunā Ceļa» lasītāji jau pieraduši un gaida iznākšanu, liecina zvani uz redakciju, ja pastnieks kādureiz aizkavējies vai izdevums laikā nav nonācis kioskā. Liecina arī aizvien augošā rakstītās atsaucībā, sūtot savās korespondeces.

Pirmie uz mūsu laikraksta iznāšanu atsaucās Līvāniens L., Vīksna, atsūtot humoristiskus aforismus un dasbas tēlojumus, J. Silickis — korespondents no rajona laikraksta «Lenīna Karogs», Preiļu gāzes saimniecības galvenais inženieris, mednieks un dasbas draugs J. Zarāns, sakaru darbinieks E. Dzenis un cīti.

Laikrakstam izveidojusies radoša un stabila sadarbība ar daudziem rajonā iestāžu atbilstīgajiem darbiniekiem, kolhozagrofirmas speciālistiem un vadītājiem darbiniekiem. Šajā Preses svētku priekšvakarā starp aktīvākajiem laikraksta palīgiem jānosauc sporta metodīki šoferi J. Belousov, meleiatoru B. Kivlenieku, galveno zootehniku I. Norkārkli, ciltslietu zootehniku J. Korotkovu, kolhoza «Krasnij Oktjabrj» I. ražošanas iecirkņa priekšnieku V. Adamoviču, siera rūpniecības darbinieku A. Veiguli un cītus.

Pirms gada ar laikraksta izdosu arī nodarbojās viens pats redaktors, tagad štāfi dubultuojušies. Kolhozagrofirmā ieradies strādāt arī trešais LPSR Žurnālistu savienības biedrs, tagad mums ir jau arī savu pirmorganizāciju, tā sakot, tieša izeja uz republikas orgāniem.

Savas pastāvēšanas ofrajā gadā galīgi laikraksts iesojo ar daudz lielākām iecierēm. Izteikuši piekrišanu ar mums sadarboties jauni spēki, paplašinām ģeogrāfiju, ievēsim jaunas pastāvīgas rubrikas, lielāka vērība tiks pievērsta pirmrindas piezīmes propagandai, aktualitātēm, agrorūpniecības kompleksa darba ikdienai. Turpināsim arī aizsāktās linijas.

«Avotiņš» — grāmatu draugu klubs

KĀJĀ GRĀMATU DRAGU KLUBU

AVOTIŅŠ

Tas tālais maijs

Cilvēks ir kā koks — viņam nepieciešamas saknes. Stepē gan esot arī augi bez saknēm, kuri kūlenojot, uz kuru pusi, vējš papūš, tās pat saucot par kūlenotāja augiem. Iespējams; ka tā ir joti laba forma, kā pielāgoties bārgiem dzīves apstākļiem, tākai veltījās kūlenotāja augos meklēt koka mierīgo spēku un pašcenu.

Bet kur un kā sakņojas cilvēks? Sveša zeme kļūst savējā, kad tājā ieguldīts tāvs darbs, kad piepildīs ar to saistītās bīklās cerības, kad šajā zemē izaug tāvi bērni un mazbērni. Cītiem vārdiem, saknes cilvēkiem rodas nevis nō tā, ka viņš saņemis jaunajā zemē, bet no tā, ko pats ir atdevis.

Un kad šī zeme caur paša darbu kļūst tuvu, gribas zināt: bet kā te bija pirms manis? Kā agrāk sejāt dzīvoja, sārājās, cītēja un priečājās cilvēki.

Tikai kā uzzināt pagātni? Pagaidām vēl nav uzrakstīta mūsu kolhoza «Krasnij Oktjabrj» vēsture, kolhoza, kas izaudzis par vienu no bagātākajām lielsaimniecībām Latgalē. Taču, kamēr vēl dzīvi tie, kas, mēdz teikt, stāvējuši pie tās šūpuļa, mēs varam lūgt, lai pastāsta viņi.

Bet kur un kā sakņojas cilvēks? Sveša zeme kļūst savējā, kad tājā ieguldīts tāvs darbs, kad piepildīs ar to saistītās bīklās cerības, kad šajā zemē izaug tāvi bērni un mazbērni. Cītiem vārdiem, saknes cilvēkiem rodas nevis nō tā, ka viņš saņemis jaunajā zemē, bet no tā, ko pats ir atdevis.

Un kad šī zeme caur paša darbu kļūst tuvu, gribas zināt: bet kā te bija pirms manis? Kā agrāk sejāt dzīvoja, sārājās, cītēja un priečājās cilvēki.

Tikai kā uzzināt pagātni? Pagaidām vēl nav uzrakstīta mūsu kolhoza «Krasnij Oktjabrj» vēsture, kolhoza, kas izaudzis par vienu no bagātākajām lielsaimniecībām Latgalē. Taču, kamēr vēl dzīvi tie, kas, mēdz teikt, stāvējuši pie tās šūpuļa, mēs varam lūgt, lai pastāsta viņi.

Bet kur un kā sakņojas cilvēks? Sveša zeme kļūst savējā, kad tājā ieguldīts tāvs darbs, kad piepildīs ar to saistītās bīklās cerības, kad šajā zemē izaug tāvi bērni un mazbērni. Cītiem vārdiem, saknes cilvēkiem rodas nevis nō tā, ka viņš saņemis jaunajā zemē, bet no tā, ko pats ir atdevis.

Un kad šī zeme caur paša darbu kļūst tuvu, gribas zināt: bet kā te bija pirms manis? Kā agrāk sejāt dzīvoja, sārājās, cītēja un priečājās cilvēki.

Tikai kā uzzināt pagātni? Pagaidām vēl nav uzrakstīta mūsu kolhoza «Krasnij Oktjabrj» vēsture, kolhoza, kas izaudzis par vienu no bagātākajām lielsaimniecībām Latgalē. Taču, kamēr vēl dzīvi tie, kas, mēdz teikt, stāvējuši pie tās šūpuļa, mēs varam lūgt, lai pastāsta viņi.

Bet kur un kā sakņojas cilvēks? Sveša zeme kļūst savējā, kad tājā ieguldīts tāvs darbs, kad piepildīs ar to saistītās bīklās cerības, kad šajā zemē izaug tāvi bērni un mazbērni. Cītiem vārdiem, saknes cilvēkiem rodas nevis nō tā, ka viņš saņemis jaunajā zemē, bet no tā, ko pats ir atdevis.

Un kad šī zeme caur paša darbu kļūst tuvu, gribas zināt: bet kā te bija pirms manis? Kā agrāk sejāt dzīvoja, sārājās, cītēja un priečājās cilvēki.

Tikai kā uzzināt pagātni? Pagaidām vēl nav uzrakstīta mūsu kolhoza «Krasnij Oktjabrj» vēsture, kolhoza, kas izaudzis par vienu no bagātākajām lielsaimniecībām Latgalē. Taču, kamēr vēl dzīvi tie, kas, mēdz teikt, stāvējuši pie tās šūpuļa, mēs varam lūgt, lai pastāsta viņi.

Bet kur un kā sakņojas cilvēks? Sveša zeme kļūst savējā, kad tājā ieguldīts tāvs darbs, kad piepildīs ar to saistītās bīklās cerības, kad šajā zemē izaug tāvi bērni un mazbērni. Cītiem vārdiem, saknes cilvēkiem rodas nevis nō tā, ka viņš saņemis jaunajā zemē, bet no tā, ko pats ir atdevis.

Un kad šī zeme caur paša darbu kļūst tuvu, gribas zināt: bet kā te bija pirms manis? Kā agrāk sejāt dzīvoja, sārājās, cītēja un priečājās cilvēki.

Tikai kā uzzināt pagātni? Pagaidām vēl nav uzrakstīta mūsu kolhoza «Krasnij Oktjabrj» vēsture, kolhoza, kas izaudzis par vienu no bagātākajām lielsaimniecībām Latgalē. Taču, kamēr vēl dzīvi tie, kas, mēdz teikt, stāvējuši pie tās šūpuļa, mēs v

Augstu izslaukumu meistarū tikšanās

Sākums 1. lappusē

Uzņem tikai tos lopkopējus, kas nostrādājuši par mechanizētās slaušanas meistariem ne mazāk kā divus gadus. Darbs tiks organizēts četrās sekcijās — seštūkstošnieču, plectūkstošnieču, četrūkstošnieču un jauno lopkopēju sekcijā, kurās augu cenzs — 30. Kluba Goda grāmatā tiks ierakstīti tie cilvēki, kas nostrādājuši par slaucēju 20 un vairāk gados un izslauc pāri par 5000 kilogramu no katras Latvijas brūnās, 6000 kilogramu — no melnraibās un 6500 kilogramu piena no katras importa melnraibās govs.

Augstu izslaukumu meistarū klubā biedrībā ir tiesības uz ārpuskārtas medicīnisko palīdzību un sadzīves pakalpojumiem, bez maksas apmeklēt visus rajona pašdarbības koncertus, kā arī bez rīndas iegādāties divas biletas uz visām viesizrādēm un citiem kultūras un sporta pasākumiem.

AGROFIRMAS JAUNUMI DZĪVĀ VIETĀ

otrā lielākajā mūsu republikas pilsētā — Daugavpilī — Ļeņina ielā 1. Maija svētku priekšvakarā durvis vēra jauns veikals.

Daudznie pilsētnieki, kas dienendā iegriežas šajā dzīvākajā un vienā no skaistākajām ielām, kas no dzelzceļa stacijas kā tasini nostiepta lente aizsteidzas uz pilsētas centrālo laukumu un tālāk Daugavas krastmalu, ievēroja: kādreizējās aptiekas telpās, kuras bija iekonservētas, katrai rītu ierodas cilvēki un sāk atsādzināt, uzpost. Drīz varēja pamani, ka arī ārpuse iegūst rožainu krāsu. Bet tad parādījās lepiņi uzraksti: «Agrofirma «Krasnij Oktjabr», «Pārtika», mazāks virs ieejas — «Ziedi». Nu bija skaidrs, ka te savus ražojumus gatavoja pārdot kolhozagrofirmā, kas izveidojusies kaimiņos — Preiļu rajonā. Atliku tikai gaidīt, kad šīs veikals vērs durvis un kas tajā būs atrodams.

Tas notika 1. Maija svētku priekšvakarā.

Pirmie apmeklētāji, kuru bija sapulcējies kriekas pulks, jo vēsts par jaunā veikala atklāšanu bija izplatījusies tālu pa visu pilsētu, ar interesu un cerībām vēroja skaflogus, kur bija uzzīmēta gotiņa, siers un cīti labumi. Un notika kā teikts parunā — «Kas uz izkārnes, tas arī veikalā». Tur bija iecienītās konfektes «Gotiņa», sērbets, siers «Baltija», sviests īasējumā, kartupeļu sausa ciepta, desu izstrādājumi, un citi produkti, ziedi, kas izaudzēti kolhozagrofirmas siltumnīcā. Visu uzmanību pirmām kārtām piesaistīja «Gotiņas» un tās preces, ko citos veikalos pilsētā var redzēt retāk, vai arī nav.

Tie, kuri nogaršoja firmas ražojumus, atzīna, ka, lai arī nedaudz dārgāki par pērkamību valsts tirdzniecības tīklā, toties sveigāki un garīgāki.

Firma garantē kvalitāti — pārtikas produkti un ziedi veikalā realizācijai tiks piegādāti katrai dienu. Asortiments palielināsies. Fornētos tempos

Preiļos pie siera rūpīcas ceļ konditorejas izstrādājumu cehu ar lielu jaudu, darba sezonai gatavojas jaunais cehs ciešes rūpīca, kur ražos kartupeļu biezeņa pārslas — čipsus. Šogad pat jaunā veikala plauktos parādīsies saldumi ar riekstiem, čipsi no šī gada kartupeļu rāžas. Firma tāpat realizē līnsēklus un rāpšā eļļu, maizi un tās izstrādājumus — visas šīs ražotnes ir izbūves un iekārtas montāžas, vai celtniecības stadijās.

Par to, ka veikals Daugavpilī iemantos piekrišanu ne tikai ar lepnām izkārtnēm un logu vitrīnām, liecina veikala panākumi firmas ciematā Riebiņos, kur kolhoznieki iegādājas tos pašus produktus.

Lielā pilsētā un tieši Ļeņina ielā, kur atrodas mūsu firmas veikals, daudz konkurentu, taču arī pagādām visjaunākais tirdzniecības uzņēmums jau ar pirmajām dienām pierādījis savu konkurentspēju. Juris KAUŠA

Dārzkopja kalendārs

Agronom J. Jurgensons ieteic maijā sēt un stādīt:

sētdien, 1. maijā, — zirņus, agros kartupeļus, dārzenu un ziedu stādus, galvinākāpostu stādus,

pirmsdien, 2. maijā, — cūku pupas, pupīnas, bietes, burkānus, redīsus,

otrdien, 3. maijā, — bietes, burkānus, redīsus,

tresdien, 4. maijā, — visus sakņaugus, sīpolus, zirņus, gurķus,

ceturtdien, 5. maijā, — kartupeļus, gurķus,

pietkdien, 6. maijā, — kartupeļus,

sestdien, 7. maijā, — kartupeļus, sīpolus,

pietkdien, 13. maijā, — sīpolus,

sestdien, 14. maijā, — sīpolus,

svētdien, 15. maijā, — burkānus un citus sakņaugus,

otrdien, 17. maijā, — kartupeļus,

tresdien, 18. maijā, — kartupeļus,

ceturtdien, 19. maijā, — ruķus,

pietkdien, 20. maijā, — gurķus, kirbju stādus,

sestdien, 28. maijā, — kāpostu un citu dārzenu stādus, sakņaugus.

otrdien, 31. maijā, — ziedu, kāpostu un citu dārzenu stādus, sakņaugus.

Tukšas dienas: 8., 9., 10., 11., 12., 16., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 29., 30. maijs.

Jūnijā

otrdien, 7. jūnijā, — zirņus, pupīnas,

sestdien, 11. jūnijā, — visus sakņaugus, galvinākāpostu stādus,

svētdien, 12. jūnijā, — visus sakņaugus, galvinākāpostu stādus.

Tukšas dienas: 1., 2., 3., 4., 5., 6., 8., 9., 10. jūnijā.

Gatavojoties pavasara darbiem, daudz rāžu sagādāja kartupeļu pārlasišana. Bija bažas, ka nelabvēlīgo laiku apstākļu dēļ pagājušajā rudeni, kad tie tika vākti un ieziemoti stīrps, varēja rasties daudz zudumu. Pārlasišanā centīgi strādāja kolhoznieces pašas (attēlā), viņām palīdzēja talcinieki, un nu var mierīgi gaidīt stādišanas laiku.

ATZĪSTAMI PĀNĀKUMI LIELFERMĀM

46 kilogramiem. Te tikai viens mīnuss — par 167 kilogramiem atpaliek no saimniecības vidējiem izslaukumiem. Aizupiešu lielferma dispečerdienesta pārskatā iepēmisi 12. vietu starp Rīgas rajona agrokombinātu «Padomju Latvija» un Dobele selekcijas un izmēģinājumu staciju.

Vēl var piezīmēt, ka abās mūsu lielfermās ražotais piens viss iešķīstībā pirmsākumā, kas piedero zinātniskās pētniecības, bāzes saimniecībām, agrofirmām un agrokombinātiem, otrajā grupā — pārējiem republikas kolhoziem un padomju saimniecībām.

.

Sā gada pirmā ceturkšņa divos mēnešos republikā pirmajā vietā stabili izvirzījusies mūsu agrofirmas lielferma «Progress» ar vidējo piena izslaukumu no govs 1029 kilogrami un kāpinājumu, salīdzinot ar 1987. gadu, 202 kilogramu apjomā. Tuvākais kaimiņš ar 923 kilogramu lielu izslaukumu no govs ir Tukuma rajona Jaunpils lopkopības izmēģinājumu saimniecība, klasiskajā trešajā vietā izslaukumos ierindojas Rīgas rajona Ādažu agrofirmas «Brīļanti». Izslaukumu kāpināšanā otrē aiz mūs ir Talsu rajona Laidzes sovhoztekhnikums — pieaugums 109 kilogrami, trešie — Ventspils rajona Piltenes kolhozs.

Cienīgā līmeni nostiprinājusi arī mūsu Latvijas brūnā lopu lielferma Aizupiešu, kur 1. ceturkšņa 2. mēneši no govs iegūts vidēji pa 681 kilogramam, izslaukums kāpināts, salīdzinot ar pagājušo gadu, par 180. — kolhoza «Dubna» lielfermas.

Ražīga miežu šķirne «Abava»

Mieži «Abava» izveidoti Stendes selekcijas un izmēģinājumu stacijā, krustojot «Mari», «Elsa» un «Domen», veicot sekojošu individuālo izlaisti.

Šķirne ir vidēji vēla, stiebrs — vidēji augsts (82-100 centimetri); veldres izturīga (4-5 pēc piecu ballu skalas). Vērpa gara — 8,5 centimetri, viegli nolikusi, vidēji blīva, graudu skaits — 20-24. Tie pagarināti, lieli, izlīdzināti. 1000 graudu masa ir 45-53 grami, olbaltovielu saturs 10,5-13,5 procenti. Piemērota alus rūpniecībai (eksfraktvielu saturs 78-81 procenti). Lauka apstākļos neinficējas ar putojošo melnplauku.

Stendes selekcijas un izmēģinājumu stacijā šķirnu salīdzinājumos deva 48,3 centneru lielu graudu rāžu no hektāra (standarts «Nadja» — 47,6 cnt), saimniecības sējumos 60 ha platībā — 45,2 centnerus no hektāra. Šķirnu salīdzināšanas iecirkņos vidējā rāža 45,4 centneri, kamēr visizplatītākajai šķirnei «Maja» — 37,7 centneri graudu no hektāra.

«Abava» piemīt liels agroekoloģisks plastiskums. Pārsniedz tādu standartu kā «Maskavas 121», «Elgina», «Nutans 244» un citu šķirnu rāžas. Tā rajonēta ne tikai mūsu republikā, bet arī Ukrainas PSR Černīgovas un Ivanofrankovskas apgabalos.

SPORTS

Agrāk, spēlējot kolhozu un padomju saimniecību grupā, mūsu vīriešu un sieviešu volejbola komandas rajoņa sacensībās deviņus pēdējos gadus pēc kārtas cīnījās tikai par uzvaru.

Arī šogad, kad BAFSB «Daugava» padome kolhoz-agrofirmas «Krasnij Oktjabr» fizikultūras kolektīvu ieskaņīja to organizāciju grupā, kurā strādā virs 500 cilvēku, mūsu volejbolisti turpina savu veco, labo tradīciju.

INTERESANTO FAKTU PASAULE

Apsūdzība... cukuram

Fakti liecina, ka cukuru cilvēcības zinājusi jau pirms divarpusūkstošiem gadu. Zināms arī, ka Makedonijas Aleksandra karavīri, atgriezušies no Indijas, stāstījuši, ka laudis tur mieloties ar medu, bet nevis to, ko bites snesušas. Domājams, ka tā bijusi neatkarīta cukurniedru sula.

Sākumā cukura cena bija augsta. XVI gadsimtā tā bijusi vienāda ar ikru cenu. Attīstīties cukura rūpniecībai, tas kļuva aizvien lētāks, bet pieprasījums auga. Un patiesām — pats garīgais, uzlabo citu pārtikas produktu garšu. Rāfinētās no ķīmijas viedokļa ir vistīrākais — vairāk par 99,75 procentiem saharozenis.

Izrādās, šī lielā tirība slēpj sevi arī daudz īaunuma, tāpēc, ja dienā tiek izlietots vairāk par 50 gramiem rāfinētā cukura. «Tirs, balts un nāvi nesošs» — tā savu grāmatu nōsaucis angļu dietologs D. Judkins. Pēc viņa domām, ja kādam citam pārtikas produktam būtu tikai daļa no cukura negatīvajām iepāsībām, tas sen būtu aizliegti. Amerikānu dietoloģijas speciālisti A. Hofers un M. Volkers apgalvo, ka rāfinētās cukurs attīsta tīkpat bīstamu ieradumu kā narkotiskās vielas. Vienīgā atšķirība no heroīna esot tā, ka lietojam... bez injekcijas, ka to vieglāk iegādāties un neuzskata par sociālu īaunumu. Tiesa gan — amerikānu zinātnieku tēzes

pēdējo daļu, pieaugot spirtoto dzērienu mārjažošanai, nākas precīzēt: kļūvis arī par sociālo īaunumu!

Kur tad slēpjās baltā cukura īaunums?

Cilvēka organismās daudzu tūkstošu gadu evolūcijas ceļā pieradis pie līdzvara: ja kādu bārības vielu sāk saņemt par daudz vai oīrādi — par maz, tiek traucēta orgānu saskaņota darbība. Pēdējā laikā attīstītās valstis plaši izplašījusies cukurīmība. Pēc zinātnieku domām, viens no galvenajiem vairinātiekiem ir cukurs un citi salumi, ar ko mēs sasīrgstam jau eigrā bērnībā.

Tātad, mūsu veselības ienaideņi kā būtu zināms. Bet vai ar to pietiek, lai atteiktos no «gadsimta tradīcijas»? Zināt vien ir par maz, vēl jābūt apvērtītam arī ar stingru raksturu. Vai visiem tāds ir? Tad jau neviens nelietotu arī alkoholu un narkotiskās vielas.

Izeju meklē medīki. Pat arī rūpnieki, ierastos dzērienus un ēdienus aizstājot ar citiem. Piemēram, Čehoslovākijā un Vācijas Federatīvajā Republikā lielos daudzumos ražo alu, ko iedzēruši, ūfieri droši var sēsties pie stūres — tas attīrīts no alkohola...

Ne mazums mēģinājumu bijis atrast arī baltā cukura aizvietotāju. Daudz tika cerēts uz ābolu pārstrādes at-

lieku izmantošanu un cukurbiešu pulveri, taču tad nākto pārkārtot visu rūpniecību. Turklat arī pieprasījums pēc šada pulvera bija niecīgs — esam tācū pieradusi pie cukura. Varbūt tagad kas mainīsies — cīnoties pret alkoholismu, nošausim divus zēkus uzreiz?

Pamatā šādai pārdrošai hipotēzei ir: PSRS Zinātņu akadēmijas Tālo Aus-trumu nodalas Jūras bioloģijas institūtā, kur par fizioloģijas un farmakoloģijas nodalas vadošā strādā profesors I. Brehmans, jau sen pierādīts, ka baltā cukura vieta jālieto ... neatīrīts jeb dzeltenais cukurs. Tas pats, ko liefo daudzu Āzijas un Āfrikas valstu iedzīvotāji.

Interesants fakti: Dienvidāfrikā, kur ir milzīgas cukurniedru plantācijas, cir-tēji ēd augu garīgās daļas, un tādē-jādi dienā patēri 400 gramiem cu-kura. Tomēr šie laudis neslimo ne ar diabētu, ne ar kariesu, ne ar citām mūsu pusē izplatītām slimībām!

Starp citu, profesors I. Brehmans uzskata, ka, produktus ķīmiski attīrot, tie zaudē mūsu organismam loti daudz vajadzīgu vielu. To pierādījis daudzos eksperimentos.

L. RADZINŠ,
Lietuvas PSR Druskininkos

Pārdod dēstus

Agrofirmas dārzniecībā Riebiņos
VAR IEGĀDĀTIES tomātu «Jūrmala»

stādus podinošā audzēšanai siltumni-cēs, cena — 30 kapeikas. Maija beigās

turpat varēs nopirk laukā tomātu

šķirnu «Talalihina» un «Peremoga»,

kā arī kāpostu šķirnu «Slava» un «Ama-gas — 400», kā arī puķu: lev-koju, salmenu, samēnu un lauvīmu-tišu stādus:

Turpat **AICINA DARBĀ** sezonas strādnieces. Alga — pēc vienošanās.

Boļeslava KIVLENIEKA foto

DZIRDĒT EZERA
NOSLĒPUMU

Segi ūdeņu spoguļus nīrbo-
šus,

Saule plēš starus zībošus.

Vasaras dienā zilgotā

Atsteidzas meitenei ilgoties.

Ezers pie krasta mīl skaloties.

Kur mežs ar vēju var čaloties,

Viegli kā pūka kleifīna

No plieciem noslīd meitenei —

Seit, vilnišu rotāla tramīgā,

Nāriņa šūpojas laimīgā.

Pēc peldes krasīmalā kraujainā

Nostājas laukumā Saulainā.

Tur, putni kora liksmotai,

Priekā sirds tvīksmo tai.

Augsts ir zīlošais debesjums,

Un sapņiem — tāls lidojums...

...stāv dabasbērns plauksmes

košumā

Ar dabu uz tu un tās drošumā...

Antis LIČUJĀNIS

MĀKSLAS DIENAS — 88
Gaišu noskaņu autori

MĀKSLAS DIENAS — 88

Gaišu noskaņu autori

Pavasarī atnāk ar tradicionālajām Mākslas dienām mūsu republikā. Šogad tās plāsi ieskanējas un turpinās skanēt rajonā — ar izstādēm, dažādiem sarīkojumiem, mākslinieku darbību apmeklējumiem.

Mākslas dienām labi bija getavojūties arī preilieši — sarīkotas vairākās izstādes. Savus darbus skanētāju vērtējumam nodevuši gan tādi gleznnotāji, kuri skanētājiem jau daudz maz pazīstami, gan arī tādi, kuri darbi skātāmi pirmo reizi. Savas agrofirmas pārstāvju skolotāju Mariannu Abricku

un siera rūpniecības noformētāju Voldemāru Kokoreviču mēs pieskaitām pie pirmajiem 17. aprīļi rajona kultūras namā atklātā viņu darbu kopīgā izstādē, kurā M. Abricka demonstrētākvarējus, bet V. Kokorevičs — eljas gleznas.

Ar Voldemāra gleznām siera rūpniecības laudiņi tikušies jau vairākkārt, tās bijušas izstādītās arī agrofirmas kultūras nama zālē. Nezinu, kā tās vērtētu mākslas kritiķi, bet mums, skanētājiem, patīk. M. Abrickai šī ir jau otrs izstādē, viņa pārstāvama pe-

dagugu aprindās kā aktīva mākslas propagandētāja, roštīgi darbojas arī savā Riebiņu vidusskolā gan to noformējot, gan mācot bērniem zīmēšanu.

Visi ir redzējuši Mākslas dienu Preiļos plakātu, bet droši vien ne visi zina, ka tās autors ir Voldemārs Kokorevičs.

ATTĒLĀ: Marianna Abricka un Voldemārs Kokorevičs kopīgās izstādēs atklāšanas dienā. Viņu darbus rajona kultūras namā varēs apskatīt līdz 8. maijam.

Izraksts no agrofirmas arodkomitejas lēmuma:

Par darba disciplīnas neievērošanu un darba kavējumiem bez attaisnojošiem iemesliem arodkomiteja nolēma:

• izteikt stingro rājienu I. Maslobojevam, V. Zelenkovam un V. Rožkalnam un brīdināt, ka darba disciplīnas pārkāpšanas atkārtotā ga-dījumā ierosinās lietu par viņu atbrīvošanu no darba;

• dot piekrišanu agrofirmas ad-ministrācijai par Veltas Vušķānes atbrīvošanu no darba sakarā ar sistēmiskiem kavējumiem, saistītiem ar dzeršanu darba laikā;

• dot piekrišanu administrācijai par linu fabrikas strādnieka J. Depi-sova atbrīvošanu sakarā ar sistēmiskiem darba kavējumiem, sai-stītiem ar dzeršanu darba laikā.

Nāk pilna diena nākamā,
Vēl dziesma tīkai sākumā,
Tāpēc par dzīvi nesūdzos,
Tā mūžu laimīgu man dos.

Maksims Lužanins

Kolhozagrofirmas «Krasnij Oktjabr» valde un sabiedriskās orga-nizācijas sīrsnīgi sveic **VERONIKU VEIGULI**, sasniedzot 55 gadu jubileju, un **FRANCI UTINĀNU** viņa 70 gadu jubilejā. Novēl labu veselību un jaunus panākumus.

LĪDZJŪTĪBA

Dzīlās sērās paziņojam, ka no mums šķīrusies pensionāre un agrākā rosi-ga laukkope **KILIKEJA BULOVA**, izsakām līdzjūtību nelaiķes radīem un piedeigājiem.

Redaktors A. RĀCĀNS

Iespējīs Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poli-grāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā. Formāts — 1 nosacīta iespied-loksne.